

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens I. & II. Partem Commentariorum Gavanti in Rubricas Missalis
- Cum Præfatione seu Præmonitione necessaria Bibliopolæ ad Lectorem

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Missis Defunctorum. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40113

vi; vel quando aliqua Missa dicuntur in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis, & Regularibus, vel Parochialibus, pro salute Principis, vel totius Republicae; vel pro aliqua intentione temporali bonum commune immediate concernente; vel quando fit in gratiarum actionem pro aliqua re gravi petita, & obtenta, veluti pro victoria parva, &c. Haec collegimus ex Guyeto lib. 4. cap. 2. quest. 4.

LIV. Praedictae Missae Votivae Sollemnes pro re gravi, vel publica causa dici possunt in omnibus Festis, etiam Duplicibus, dummodo non sint primae Classis: ita Gavantus hoc tit. 4. lit. o. quem sequitur Diana, Lohner part. 4. tit. 2. §. 1. n. 7. Arnaud part. 1. tit. 4. n. 13. Quapropter cum excipiantur solum Festa primae Classis, sequitur juxta hos Autores, quod dictae Missae possunt celebrari etiam in Dominicis privilegiatis, dummodo non sint primae Classis. E contra Missae Votivae Sollemnes pro causa gravi non possunt dici Feria 4. Cinerum, Dominica prima Quadragesimae, Passionis,

Palmarum cum tota hebdomada Sancta; in Dominica Resurrectionis, & Pentecostes cum seqq. duobus diebus; in Dominica in Albis, in Dominica Sanctissimae Trinitatis, in Dominica prima Adventus: quia praefatae Feriae, & Dominicae sunt primae Classis. Haec colliguntur ex Quarti part. 1. tit. 4. §. nota 2. & ex Fagioli in Calendario perpetuo Rationali in adnotat. in Mense Februarii n. 13. & ex Hagerer supra §. 4. vide tamen quae diximus supra §. 2. in fine. Praedictae autem Missae Sollemnes Votivae pro re gravi, vel publica Eccl. causa, quando celebrantur, debent cantari regulariter post Nonam. Gavant. hoc tit. lit. n. in fine; & tit. 15. de hora canendo Missam. n. 5. Multa alia, quae spectant ad hanc Missam Sollemnem Votivam pro re gravi, nempe quot Orationes in ea dicendae sint; utrum possint suffragari pro Missa Conventuali; quando non possit dici Gloria in excelsis, & Credo, sparsim à nobis supra satis superque tradita sunt.

Novae Observationes, & Additiones ad Gavanti

Tit. V. De Missis Defunctorum.

I. Rubr. n. 1. pag. 8. & Gavant. pag. 9. col. 1. lit. q. Prima die &c.) Agitur in hoc titulo de Missis Defunctorum, postquam in praecedenti de Missis Votivis sermo habitus fuit. De veteri consuetudine dicendi Missas pro Mortuis, eruditè disserit juxta morem suum Joseph Vicecomes volum. 1. de Ritibus Missae lib. 4. cap. 2. in quo ostendit, praedictam consuetudinem, usque ab Apostolicis temporibus ductam esse. Cap. vero sequenti auctoritatibus antiquorum Patrum comprobat Missas oblatas fuisse pro pluribus, sive omnibus Defunctis; & capitibus seqq. nempe 7. discurrit de Missa pro Mortuis die obitus celebranda, antequam quis sepulturae mandetur: cap. vero 8. sermonem habet de Missa pro Mortuis, 3. die post obitum in Ecclesia olim frequentatissima; hujusque

etiam causam, & originem demonstrat; & cap. 9. progreditur similiter ad ostendendam originem, & causas celebrandi Missas pro Mortuis die 7. ab alicujus obitu; & cap. 11. eodem modo eruditè tractat de Missis Mortuorum die 30. ab eorum obitu celebrandis. Cap. vero 13. ostendit antiquitatem, & causas Missarum celebrandarum pro Mortuis in Anniversario eorum die: quapropter, qui curiositati satisfacere desiderat, evolvere poterit ea, quae praefatus Sapientissimus Auctor ibidem tradidit; nec non ea quae edidit circa eandem materiam Gracolas in tom. 1. antiqui Sacramentarii Ecclesiae à pag. 492. usque ad pag. 538.

II. Gavant. pag. 9. col. 2. lit. x. Omni tempore cadavere praesente, &c.) Afferit hoc loco Gavantus, cadavere praesente omni tempore posse

posse celebrari Missam pro Defunctis, excepto die Parasceves: & eo casu dicit differendas esse Exequias in crastinum, in quo post Missam Sabbati Sancti, possit (ait ipse) celebrari alia Missa pro Defunctis juxta sententiam Durandi; maxime ubi viget consuetudo sepeliendi Defunctos simul cum Missa. Verum nullo modo potest in Sabbato Sancto *Missae de Requiem in die obitus*, etiam praesente cadavere celebrari: & hoc ex duplici capite, nimirum, quia Sabbathum Sanctum est Duplex primae Classis; & ideo juxta Decretum inferius dandum, non potest celebrari Missa Defunctorum in ea die: deinde quia juxta aliud Decretum die 11. Februarii & 11. Martii 1690. & datum in nostro Indice sub n. 495. in Sabbato Sancto, celebrationes Missarum Privatarum, omnino prohibentur in quibuscunque Ecclesiis, &c. & unica tantam Missa Conventualis una cum Officio ejusdem Sabbati Sancti celebrari praecipitur. Quapropter nullo modo potest ad praxim deduci praedicta Durandi sententia, quam Gavantus videtur admittere, seu saltem non improbare.

Quoniam vero omni tempore, cadavere praesente, dixit Gavantus posse Missam Defunctorum celebrari: hoc loco congruum est exhibere nonnulla Sac. Rit. Cong. Decreta, declarantia, quibus diebus possint, vel non possint celebrari Missae Privatae, vel Cantatae de Requiem.

Non possunt cantari Missae de Requiem in Festis Duplicibus primae Classis, etiam praesente cadavere; & multo minus dicenda est una Missa Privata. Ita S. R. C. 5. Julii 1698. & in nostro Indice sub n. 525.

Missae Defunctorum in die depositionis Defuncti, possunt sollempniter celebrari in diebus, in quibus cadit Festum Duplex alicujus Sancti, dummodo Festum non sit de praescepto, juxta Rubricas Breviarii Rom. S. R. C. die 19. Septembris 1654. & in nostro indice sub n. 315. *Hoc Decretum intelligendum est, non praesente cadavere; nam etiam*

in Festis de praescepto, dummodo non sint primae Classis, potest celebrari Missa Sollemnis Defunctorum: adavere praesente.

In Dominicis, & Festis, potest celebrari Missa de Requiem pro Defunctis in praesente cadavere. S. R. C. 23. Maji 1603. in nostro Indice sub n. 16. *Hoc Decretum intelligendum est de Missa unica Sollemni: non Missa Privata in diebus Festivis celebrari possunt, etiam praesente cadavere.*

In diebus, in quibus non potest fieri Festum Duplex, prohibentur Missae de Requiem, nimirum, infra Octavas Epiphaniae Paschatis, Pentecostes, & Feria 4. Cinerum in hebdomada majori, in Vigiliis Nativitatis Domini, & Pentecostes: 28. Augusti 1627. & in nostro Indice sub n. 217. Prohibentur Missae Privatae Defunctorum, in Festo Duplici, &c. ut patet ex Decreto dato in nostro Indice sub n. 396. Eadem Missa Privata prohibentur etiam praesente cadavere; ut colligitur ex Decreto dato sub num. 505. necnon ex alio sub num. 622.

Missae de Requiem prohibentur in Festo Duplici, etiam translato, 31. Julii 1665. in nostro Indice sub n. 424.

In Vigilia Epiphaniae prohibentur Missae de Requiem: 21. Aprilis 1697. & in nostro Indice sub n. 514. & 10. Dec. 1718. & in nostro Indice sub n. 635.

Infra Octavam Nativitatis Domini prohibentur Missae Privatae pro Defunctis: 21. Septembris 1706 & in nostro Indice sub n. 603.

Infra Octavam Corporis Christi prohibentur Missae Defunctorum: 21. Junii 1699. & in nostro Indice sub num. 442.

Durante expositione Sanctissimi Sacramenti, occasione quadraginta Horarum regulariter celebrari non potest Missa Privata de Requiem &c. 2. Decembris 1684. in nostro Indice sub n. 472.

Dum Sanctissimum Sacramentum est depositum, occasione quadraginta Horarum non possunt Missae Defunctorum celebrari

etiam si ex præscripto Testatorum essent celebrandæ; sed ab iis congruentius est abstinendum: 27. Aprilis 1697. & in nostro Indice sub n. 511.

Sacerdotes habentes Officium Semiduplex, Simplex, aut Feriale, si celebrent in aliqua Ecclesia, in qua fiat de Duplici, non possunt dicere Missam de Requiem. S. R. C. 2. Junii 1701. & datum in nostro Indice sub num. 558.

Regulares in alienis Ecclesiis, in quibus celebrant Missam Votivam vel de Requiem, ad satisfaciendum oneribus, possunt & ipsi eisdem ibi Missas celebrare; quamvis in suis Ecclesiis occurrat Festum, aut Officium Duplex. S. R. C. 2. Junii 1701. & in nostro Indice sub n. 558.

Missæ non possunt celebrari pro Animabus Purgatorii una hora post meridiem. 24. Novembris 1663. & in nostro Indice sub n. 415.

Ex quo in primo ex Decretis à nobis hic expositis sancitum sit, quòd in Festis primæ Classis non possit celebrari Missa Sollemnis Defunctorum, etiam præsentem cadavere, censuram non posse celebrari dictam Missam in prima Dominica Adventus, Feria 4. Cinerum, Dominica prima Quadragesimæ, Dominica Palmarum cum tota hebdomada majori, Dominica Resurrectionis, & Dominica Pentecostes, cum duobus diebus sequenti Nativitatis Domini, Epiphaniæ Ascensionis, & Festo Corporis Christi, & in alijs Festis primæ Classis. Non me latet, aliquos concedere celebrationem talis Missæ Sollemnis Defunctorum præsentem cadavere, tota hebdomada majori, (præter quàm in Feria 6. Parasceves,) & à fortiori, in Feria 4. Cinerum &c. Verùm quia in Rubrica VI. de Translatione Fessorum n. 1. præscribitur, quòd de Sancto titulari alicujus Ecclesiæ, quando majori aliquo Festo, vel Dominica occurrente, debet transferri in alium diem; præscribitur, inquam, in tali Rubrica, quòd nihilominus in tali Festo Sollemni,

vel Dominica possint cantari duæ Missæ Sollemnes, una de dicto Festo Sollemni, vel Dominica; altera verò de dicto Festo titulari Ecclesiæ, quòd transferri debet; sed exceptis diebus supradictis, nempe Dominica 1. Adventus, Feria 4. Cinerum &c. hinc sequi videtur, quòd si in dictis diebus prohibetur Missa Sollemnis de illo Festo translato, & quæcunque etiam alia Missa Votiva Sollemnis pro re gravi, ut notat Bauldry *part. 3. tit. 6. de Translatione Fessorum*; pariter prohibita sit Missa Sollemnis Defunctorum, etiam præsentem cadavere. Nam si hæc non permittitur ex vi primi Decreti allegati in diebus primæ Classis v. g. in Festo Assumptionis B. M. V. in Festo omnium Sanctorum; & aliunde in prædictis Festis non prohibetur Missa Sollemnis prædicti Sancti titularis Ecclesiæ, si transferri debeat: à fortiori debet censeri prohibita Missa Sollemnis Defunctorum, etiam præsentem cadavere, in omnibus illis diebus primæ Classis, in quibus non potest cantari Missa Sollemnis prædicti Sancti translato; eùm hæc videatur magis privilegiata, quàm dicta Missa Sollemnis Defunctorum præsentem cadavere. In dicto autem casu, eùm non possit cantari Missa Sollemnis Defunctorum, debet applicari pro Defuncto, cujus cadaver est præsentem, Missa illa Sollemnis, quæ cantatur de die Festo, vel Dominica illa primæ Classis &c.

III. Gavant. pag. 10. col. 1. eadem lit. x. *Qua etiam in sepulcro, hoc est præsentem corpore, in Ecclesia non possunt dici in Dominicis, neque in Duplicibus.* Gavantus inherendo Rubricis, asserit hoc loco, Missas Privatas Defunctorum, etiam in sepulcro, & præsentem cadavere, non posse dici in Dominicis, neque in Duplicibus: & reverà hæc est communis sententia inter Rubricistas, quæ confirmari potest Decretis supra allegatis S. R. C. Nihilominus recentissime proposita fuit hæc questio à Reverendissimo Patre D. Casare Benvenuti Abbate Privilegiato perpetuo inter Canonicos Lateranenses; & im-

pressa

pressa reperitur ejus decisio in calce sui Operis continentis Ritus Missæ Sollemnis: & resolvit, in Festis Duplicibus posse dici Missas de Requiem Privatas, præsentem corpore, sub quibusdam moderationibus ab eodem expositis; usque dum Sac. Cong. aliter decernat. Sed cum reverà Sac. Cong. hoc jam decreverit, idque præsertim in Decreto diei 10. Januarii 1793. in una Galliarum, respondendo ad decimum quartum dubium; in quo declaravit tanquam abusum abolendum - consuetudinem illam dicendi Missas Privatas de Requiem corpore præsentem & in sepulto, dum cantatur Missa Sollemnis, diebus, quibus fit de Officio Duplici - quod quidem Decretum, ut supra innuimus, datur in nostro Indice sub n. 505. hinc censeo prædictam sententiam Abbatis Benvenuti non posse habere locum, & in praxi non esse admittendam, etiam ob Decretum dat. sub n. 622.

IV. Gavant, pag. 10. col. 1. lit. y *Anniversaria dies Defunctorum habet usum antiquissimum &c.*) Breviter ostendit hic Gavantus, antiquitatem celebrandi Missas pro Mortuis Anniversario die illorum obitus: sed fusiori calamo de hac antiquitate, & origine Anniversariorum pro Defunctis, ut superius innui, disserit Joseph Vicecomes de antiquis Missæ Ritibus, volum. 1. lib. 4. cap. 13.

V. Gavant, pag. 10. col. 1. lit. y *Si contingat Anniversaria dies in Festo celebrari, debet mutari in præcedentem diem.*) Optime docet hic Gavantus, quòd si Anniversaria dies alicujus Defuncti contingat in Festo celebrari, debet mutari in præcedentem diem, ut citius Defunctis consulatur. Verum hic, & Durandus, & Gavantus loquuntur de Festis de præcepto, in quibus reverà non potest celebrari Missa Sollemnis in die Anniversario: nam si sermo sit de Festis Duplicibus tantum, prædictæ Sollemnes Missæ in Anniversaria die non excluduntur. Sed ut facilius innotescant S. R. C. Declarationes,

& Decisiones super dubia proposita in diebus Anniversariis pro Defunctis; congruum mihi videtur subnectere sequentia Decreta spectantia ad prædictam materiam,

Officium Anniversarium, vel Septenarium, vel Tricenarium Defunctorum post obitum, si cadat in die Dominico, vel Festivo, transferretur in diem sequentem, cum eadem Sollemnitate. 23. Maji 1603. & in nostro Indice sub n. 20.

Anniversaria, & aliæ Missæ pro Defunctis certo die dicendæ, eo impedito possunt transferri in diem sequentem. 26. Septembris 1608. & in nostro Indice sub n. 91.

Hoc idem colligitur ex alio Decreto eodem die 19. Maji 1614. dato in nostro Indice sub n. 143.

Anniversaria, & Missæ de Requiem, quæ ex voluntate Testatorum cum cantu sunt quotannis celebrandæ, possunt cantari, etiam si ipsorum obitus incidit in Festo Duplici majori 23. Augusti 1669. & in nostro indice sub n. 438.

Anniversaria Mortuorum infra Octavam Corporis Christi, non sunt faciendæ, nisi præsentem corpore 12. Septembris 1671. & in nostro Indice sub n. 448.

Durante expositione SS. Sacramenti occasione quadraginta Horarum, regulariter celebrari non potest Missa Privata de Requiem licet occurrat Officium hujusmodi Missæ admittens; neque cantari potest Missa Defunctorum pro adimplendamente Testatorum sive Anniversario satisfaciendo. S. R. C. 12. Decembris 1684. & datur in nostro Indice sub n. 472. & id confirmatum etiam fuit Clemente XI. in sua instruct. pro dicta expositione quadraginta Horarum vulgata Anno 1705.

Anniversaria, seu Missæ quotidiana Cantata de Requiem relicte ex dispositione Testatorum pro certis diebus, illique impeditis die Dominico, seu Festo de præcepto, cantari possunt in diebus subsequen-
tibus, seu antecedentibus, in quibus con-

currunt Officia de Festo Duplici majori, non tamen de præcepto. Ita S. R. C. indoluit Canonice Lateranensibus hoc dubium proponentibus die 4 Maji 1686. & datur in nostro Indice sub n. 483.

In Anniversario translato ob Festum de præcepto, recitanda est Oratio proit in Missali scilicet non omitendo illa verba *cujus Anniversarium Depositionis diem commemoramus.* 4 Maji 1686. & in nostro Indice sub n. 485.

In Anniversario occurrente in Festo Duplici secundæ Classis, non potest cantari Missa de Requiem. 5 Julii 1698. & in nostro Indice sub n. 524.

In die Anniversarii, & Depositionis, non potest cantari Defunctorum Missa loco Conventualis. 5 Julii 1698. & in nostro Indice sub n. 527.

Si Anniversarium anticipetur, & postponatur post aliquos dies, potest dici Missa, ut in Anniversario. 5 Julii 1698. & in nostro Indice sub n. 529.

Ex privata devotione Parochianorum petitionum sæpius per Annum Anniversaria pro Defunctis parentibus, fratribus, &c. potest cantari Missa de Requiem in ruralibus Ecclesiis, in Festo Duplici minori, & altera Missa Cantata de Festo, ubi adsunt plures, vel saltem duo Sacerdotes; dummodo sermo sit de die verè Anniversaria à die obitus. 19 Junii 1700. & in nostro Indice sub n. 547.

Sicut autem Anniversarium, sic si trigesima vel septima, vel tertia dies ab obitu Defuncti incidat in diem Dominicam, potest anticipari, vel transferri in diem immediatè sequentem; ut docet Gavantus supra, & cum eo Turrinus *part. 2. sibi. 1. cap. 4.* & his Missis Sollemnibus translatis, eadem Sollemnitas servanda est, quæ adhiberetur, si in propria die celebrarentur. Quod si Anniversarium, ut bene advertit Turrinus *cit. loc.* vel tertia, aut septima &c. caderet in Dominicam Palmarum; tunc transferenda

Gavant. Rubr. Miss.

esset talis Missa usque ad Feriam secundam post Dominicam in Albis, & cum eadem Sollemnitate celebranda, ob eandem rationem.

VI. Gavant. pag. 10. col. 2. lit. a *Nominatur Sollemnitas Festi Duplicis; &c.* Suprà à nobis nonnulla fuerunt exposita Decreta declarantia, quibus diebus possint, vel non possint dici Missæ de Requiem: unde ea iterum revolvenda sunt, ut perfectè intelligatur sensus hujus Rubricæ, & Gavanti Commentarium.

VII. Gavant. pag. 10. col. 2. ead. lit. a *Sacra tamen Rituum Congregatio tolerari posse declaravit, &c.* Affert Gavantus Decretum S. R. C. editum die 1. Septembris 1607. & refertur etiam in nostro Indice sub n. 71. in quo habentur hæc præcisè verba -- Tolerari possunt Missæ de Requiem in Duplici Festo, quod non est de præcepto, ut Testatorum Voluntates adimpleantur -- Verùm huic Decreto derogatum fuit per alia posteriora Decreta; præsertim verò per illud diei 5. Augusti 1662. & datum in nostro Indice sub n. 396. ubi habetur -- Omnibus, & singulis Sacerdotibus, &c. præcipitur, ut Missas Privatas pro Defunctis in Duplicibus, nullatenus celebrare audeant. Quod si ex Benefactorum præscripto Missæ hujusmodi celebrandæ incidant in Festum Duplex; tunc minimè transferantur in aliam diem non impeditam; ne dilatio Animabus suffragia expectantibus detrimento sit; sed dicantur de Festo currenti, cum applicatione Sacrificii, juxta mentem eorundem Benefactorum, &c.

VIII. Gavant. pag. 10. col. 2. ead. lit. a *In diem assignatum pro Altari privilegiato, &c.* Docet Gavantus, quod si Festum de præcepto cadat in diem assignatum pro Altari privilegiato, puta Feriam secundam; non potest adhuc Missa dici de Requiem, ut decrevit S. R. C. ab eo citata, cujus Decretum datur in nostro Indice sub n. 206. Quoniam hic sermo habetur de Missis in Altari privilegiato

P

legiato

legiato celebratis, opportunum est, tradere hoc loco omnia Decreta pertinentia ad Missas, quæ pro Defunctis celebrantur in Altaribus privilegiatis.

Non licet celebrare Missam pro Defunctis, nimirum de Requiem, in Altari privilegiato, in Feriis 3. & 6. si occurrat Festum primæ, vel secundæ Classis, 25. Septembris 1649. & in nostro Indice sub n. 298.

Nemini licet facere Octavas pro Defunctis sine speciali Indulto Sedis Apostolicæ, neque intuitu alicujus Altaris privilegiati in aliqua Ecclesia, &c. 13. Augusti 1667. & in nostro Indice sub n. 432.

Missæ de Festo Duplici celebratæ in Altari, pro Animabus perpetuò privilegiato, & in quo proinde etiam in Duplicibus sint celebrandæ Missæ de Requiem ex obligatione, suffragantur, ac si celebratæ fuissent pro Defunctis, juxta formam privilegiorum, &c. 22. Januarii 1667, in nostro Indice sub n. 430.

Prædictum Decret. Alexandri VII. extenditur etiam ad Altaria non in perpetuum privilegiata, &c. S. R. C. 23. Septembris 1669. approbante Clemente IX. & dato in nostro Indice sub n. 439.

Prædicta Decreta Alexandri VII. & Clementis IX. circa Missas Defunctorum in Altari pro Animabus privilegiato non celebrandas aliquibus diebus, licet loquantur tantum de Festis Duplicibus; intelligenda tamen sunt, & locum sibi vindicant, etiam in diebus Dominicis, & infra Octavas Paschatis, &c. aliisque Anni diebus, quibus Missæ Defunctorum juxta Ritum, & morem Ecclesiæ, ac Rubricarum celebrari nequeunt: quatenus nimirum Missæ, quæ iisdem diebus celebrari possunt, si ad præfata Altaria privilegiata celebrentur, per ipsas ita celebratas satisfiat injunctis obligationibus: & quoad Indulgentias per dicta privilegia Apostolica concessas, Animabus Fidelium Defunctorum, in Purgatorio existentibus, suffragantur prædictæ Missæ, perinde, ac si celebratæ fuissent Missæ Defunctorum. 4. Maji 1688, & in nostro Indice sub n. 490.

Videantur etiam eadem Decreta iterum confirmata à Clemente XI. in nostro Indice sub n. 623.

Ex Decretis mox expositis, clarè constat, quòd Missæ, etiam de Officio Duplici celebratæ ad Altare privilegiatum, eo die, quo recitatum est Officium Duplex, eodem modo suffragantur Animabus in Purgatorio existentibus, ac si dictæ essent de Requiem. Oritur tamen dubium: utrum Sacerdos ille, qui juxta Calendarium proprium, Officium recitavit de Duplici, celebrans in Ecclesia aliena, in qua recitatum est Officium de Semiduplici, vel de Feria; celebrans in Altari privilegiato, dicere debeat Missam de Requiem ad hoc, ut privilegium Defunctorum suffragetur: an verò satisfaciatur, si celebrat Missam correspondentem Officio Duplici, quod recitavit? Huic dubio respondendum esse crediderim, quòd, cum ex Decreto S. R. C. sub die 11. Junii 1701. & dato in nostro Indice sub n. 558. possit dictus Sacerdos in tali casu celebrare in prædicta aliena Ecclesia Missas Votivas, vel de Requiem ad satisfaciendum suis oneribus; hinc fit, quòd in prædicto casu tenetur celebrare Missam de Requiem; ut Privilegium præfati Altaris, in quo celebrat, suffragetur Defunctis, pro quibus offert Sacrificium: privilegium quippe Alexandri VII. solummodò habet locum in illis Missis de Festo Duplici, vel de die occurrenti celebratis, in quibus non possunt, juxta Rubricas, & specialia Decreta, celebrari Missæ de Requiem. Cùm igitur in præfato casu, & in hærendo antedicto Decreto, prædictus Sacerdos in aliena Ecclesia celebrans, possit dicere Missam de Requiem, ut satisfaciatur suæ obligationi, & Indulgentias Altari privilegiato concessas pro Animabus in Purgatorio existentibus acquirat; debet profecto Missam non de suo Officio Duplici, sed de Requiem celebrare. Ita etiam præsciendò à tali Decreto, sentit Hagerer in sua appendice tract. 2. n. 10.

IX Tandem nota ad Rubricam n. 2. quod non sit omnino dicenda Missa de Requiem Privata in Festis Duplicibus. Ex Decretis enim S. C. supra expositis, & imprimis ex Decreto supra num. VII. à nobis à legato, satis liquet hæc veritas, quod in Festis Duplicibus, etiam præsentem cadavere, non possint dici Missæ Privatæ Defunctorum.

X, Rubr. n. 3. pag. 10. *In die Commemorationis omnium Defunctorum, &c.* Hæc superior Rubrica præscribit, in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, qui Sollemnis habetur pro Defunctis, unicam tantum Orationem, in Missa pro ipsidem celebrata, esse dicendam. Quoniam verò hic sermo habetur de hac Sollemni die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum; opportuna se offert occasio adtexendi hic collecta in unum omnia S. R. C. Decreta, quæ ad Missas Defunctorum, in tali die celebrandas, spectant.

Missæ, ut in die obitus præsentem corpore, ultra Missam de Communi Defunctorum, celebranda erit, quando aliquis obierit in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum. S. R. C. 14. Aprilis 1646. & in nostro Indice sub n. 291.

In die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, Sacrificia possunt à Sacerdotibus celebrantibus applicari ad libitum, scilicet vel pro omnibus Fidelibus Defunctis, vel pro aliquibus tantum. 4. Augusti 1663. & in nostro Indice sub n. 411.

* Nemini licet facere Octavas pro Defunctis sine speciali Indulto Sedis Apostolicæ, neque intuitu alicujus Altaris privilegiati in aliqua Ecclesia, &c. 13. Augusti 1667. & in nostro Indice sub n. 432.

In die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, si alicubi occurrat Officium Duplex minus, Missæ sunt celebrandæ de Requiem, juxta Decretum die 5. Octobris 1636. & in nostro Indice sub n. 488.

Ita etiam juxta aliud Decretum die 19. Junii 1700. & in nostro Indice sub n. 543. S. R. C. statuit, in tali casu Officium faciendum esse de Duplici; sed Missas celebrandas esse de Requiem. Veram per aliud Decretum editum die 12. Julii 1716. & datum in nostro Indice sub n. 631. derogatum esse videtur duobus antedictis Decretis: cum in tali casu præscribatur à S. C. quod Officium Duplex minus sit transferendum in primam diem non impeditam, & quod celebrentur Missæ, ut in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum.

In die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quotannis occurrente in aliqua Ecclesia die Octava Dedicationis ejus, Missæ Privatæ sunt celebrandæ de Defunctis; sed dicendæ sunt duæ Missæ Conventuales, quarum una sit de Octava, altera de Defunctis, juxta Rubricas. Si verò talis dies Octava incidat in Dominicam, omnes Missæ sunt celebrandæ de die Octava; cum Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum in tali casu transferatur in diem sequentem. S. R. C. 2. Augusti 1698. & in nostro Indice sub n. 536.

Advertendum est, hoc Decretum posse subsistere cum Decreto superius exposito, diei 12. Julii 1716. Quia dies Octava, &c. non potest transferri in alium diem, sicut transferri potest Officium illud Duplex minus, de quo sermo est in antedicto Decreto. Vide etiam Guyet. lib. 4. cap. 8. quest. 5. n. 3.

In die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, non potest celebrari Missa Sollemnis de Requiem post Primam, sed servandæ sunt Rubricæ. 22. Januarii 1701. & in nostro Indice sub n. 549.

XI. Gavant. pag. 10. col. 1. lit. b. *Præter diem obitus, seu depositionis, &c.* Non solum in die Commemorationis omnium Defunctorum, sed etiam in die depositionis, & Anniversario Defuncti, dicitur una tantum Oratio; & similiter in die 3. 7. & 30.

qui, ut notat Gavantus, Celebriores, & Sollemnes reputantur: in quibus diebus talis Missa Sollemnis dicitur post Nonam, juxta Titulum XV. n. 3.

Denique unica dicitur Oratio, quando-
eunque pro Defunctis sollemniter celebra-
tur. Verum hæc regula non habet locum
in Missis Sollemnibus Defunctorum, quæ
dicuntur in die prima Mensis non impedi-
ta, vel Feria 2. dum Missa Principalis sit
pro Defunctis; ut habetur in Rubricis pri-
mæ Missæ inter Missas Votivas secundi ge-
neris. Pro prædicta exceptione citatur à
Pisart, in expositione hujus Rubricæ pag.
mibi 10. Decretum S. C. sub die 20. Mar-
tii 681. in quo habetur -- Licet in Missa
Sollemni in die obitus, & Anniversarii sol-
lemnis, dicenda sit unica Oratio; hoc ta-
mem non habet locum in prima Mensis,
vel Feria 2. dum Missa Principalis sit pro
Defunctis. Sed hoc Decretum ita conce-
ptum, & saltem sub prædicta data, non
extat in Regestis S. R. C. quapropter non
ex vi talis Decreti, sed aliunde probatur
dicta exceptio, nimirum ex regula tradita
pro Missis Conventualibus ferialibus, in
quibus regulariter tres saltem Orationes
debent dici; & etiam pro peculiari regula
talis Missæ Mensualis Defunctorum; ut o-
ptimè notat Turrinus *part. 2. sect. 1. cap. 4.*

Resumendo sermonem de Missa sollemni
celebranda in die obitus alicujus Defuncti,
notandum est, quòd non solum in die obi-
tus potest celebrari Missa Sollemnis; sed jux-
ta Decretum diei 4. Maji 1686. datum in
nostro Indice sub n. 484. -- Cum primùm
habita fuerit certa notitia de obitu alicujus
personæ, cantari poterit Missa de Requiem
in festo Duplici etiam majori, quòd non
sit de præcepto -- Hoc Decretum habetur
in una Canonorum Regularium Latera-
nensium sub dicta die, & repetitur etiam
inter Rubricas Breviarii Franciscani *tit. 3.
de Offic. Simpl. sub n. 47.* unde videtur hoc
Decretum esse universale pro omnibus

Gavantus autem ante prædictum Decretum
part. 4. tit. 18. in suis Commentariis n. 17.
assererebat, quòd pro eo, qui proximè obiit,
longè tamen à nobis, prima vice potest dici
Missæ, ut in die tertio, omisso verbo
tertio: cui sententiæ jubens subscribit etiam
Guyetus *lib. 4. cap. 23. quest. 28* subdens,
quòd eum in tertio die præferibatur Mis-
sa ut in die obitus, dicenda ergo est in
dicto casu prima Missa, juxta statum, &
conditionem personæ defunctæ. Billus
patiter docuit, dicendam esse in tali casu
Missam, prout in die obitus, *lit. M. n. 24.
§. 3. & seqq.*

In die obitus Summi Pontificis dicitur
Missa, quæ prima habetur in Missali inter
Missas Defunctorum, id est illa, quæ po-
nitur pro die Commemorationis omnium
Fidelium Defunctorum, cum unica tantum
Oratione, quæ erit *Deus, qui inter summi
Sacerdotes, &c.* ut ponitur in Missali. Pro
defuncto Cardinali Episcopo, dicitur eadem
Missa, ut supra, cum Oratione, *Deus, qui
inter Apostolicos, &c.* dicendo *Episcopus
Cardinalem.* Si verò fuerit tantum Presby-
ter, dicitur *Presbyterum Cardinalem.* Si ve-
tem erit solum Diaconus, Missa erit ut su-
prà, & Oratio *Inclina Domine, &c.* in qua
dicetur *Diaconi Cardinalem, &c.* Pro defun-
cto Episcopo in die obitus, seu depositio-
nis, dicetur eadem Missa, ut supra, cum
Oratione *Deus, qui inter Apostolicos, &c.*
Pro defuncto Sacerdote, quamvis Rubri-
ca nihil disponat; tamen in die sui obitus
seu depositionis, dicenda videtur eadem
Missa, ut supra, cum Oratione, ut in Mis-
sali, pro Sacerdote assignata. Ita Billus *lit.
M. n. 243. §. 3. & seqq.* Pro aliis Defun-
ctis verò, sive Clericis, sive laicis, in die
obitus dicitur illa Missa, quæ secundo loco
habetur intra Missas Defunctorum, cum
unica Oratione congruenti personæ defun-
ctæ, quæ regulariter erit *Deus, cui pro-
prium est, &c.* Billus *cit. loc.* Ex quibus
deducitur, quænam pro dictis Defunctis
Missa

Missæ dicendæ sunt in die tertio, septimo, & trigesimo, & Anniversario eorundem obitus, qui dies Sollemnes reputantur; & quæ post horam Nonam, ut diximus, celebrantur. Oratio verò pro personis laicis, &c. in die tertia, septima, & trigesima erit *Quisimus Domine*: in Anniversario *Deus indignitatum*; quæ Oratio etiam dicitur, si pro tota ex gr. familia Anniversarium celebretur; quamvis Episcopi, vel etiam Summi Pontifices sub ea comprehendantur; secus si pro pluribus Summis Pontificibus, vel Episcopis, &c. celebretur Missa: quia in his casibus Orationes propriæ, in plurali tamen numero, dici debent; ut videre est in fine Missæ.

XII. Rubr. n. 3. pag. 10. In aliis Missis, plures, &c. Quamvis in supradictis Missis celebratis in præfatis diebus Sollemnibus pro Defunctis, vel pluribus, vel pro uno tantum, unica dicatur Oratio, conveniens, ut diximus, conditioni personæ, vel personarum, pro qua, vel pro quibus dicitur Missa; in Missis tamen quotidianis tres dicuntur Orationes, quæ sunt in Missali assignatæ: unde in his Missis quotidianis de *Requiem*, quoad numerum Orationum, servatur eadem regula, ac de Feria, & Simplicibus, seu Semiduplicibus. Quando Missa applicatur generaliter pro Defunctis, regulariter dicuntur illæ Orationes, quæ in Missali pro Missis quotidianis positæ sunt. Verum si Missa celebretur pro aliqua, vel pro aliquibus determinatis personis, primo loco dicitur Oratio pro illis, pro quibus Missa celebratur; secunda, & tertia, quæ secundo, & tertio loco ponuntur in Missa quotidiana Defunctorum. Lohner part. 4. tit. 3. §. 2. n. 4. sacerdos tamen celebrans, poterit secundo loco aliam quoque Orationem dicere, e. g. pro parentibus suis, seu pro suo patre, vel matre sua, Quarti part. 1. tit. 5. dub. 1. vers. Respondeo, n. 7. Quando plures dicuntur Orationes in Missis Defunctorum, ultimo loco semper dicenda est O-

ratio *Fidelium*, quæ est generalis pro Defunctis. Gavantus part. 4. tit. 15 n. 19. Gerlacus Vinitor part. 1. tit. 5. §. 11. & Hagerer in appendice tit. 2. de Missis de *Requiem*, §. 2. n. 4. Dicitur est autem in *Missis Defunctorum*: nam si in aliis Missis eadem Oratio, vel alia pro Defunctis, per modum Collectæ, seu Commemorationis dicatur; tunc semper ponitur penultimo loco: ut habetur in Rubrica tit. 7. n. 6.

Ex dictis sequitur, in Missis quotidianis pro Summo Pontifice, dicendam esse Orationem *Deus, qui inter Summos Sacerdotes &c.* pro Cardinalibus Orationes assignatas post *Missam quotidianam Defunctorum*; pro Episcopo, *Da nobis Domine*; pro Sacerdote, *Presta quesumus*, vel Oratio *Deus, qui inter Apostolicos Sacerdotes, &c.* quæ omnia colliguntur ex Gavanto part. 4. tit. 18. n. 17.

Suprà satis innumimus, quòd in Missis quotidianis celebratis etiam pro una certa, & nota persona, non unica tantum, sed plures, nempe tres dicendæ sunt Orationes; quarum prima elicienda est ex numero illarum, quæ post Missam quotidianam in Missali Defunctorum descriptam, ponuntur; ut ab illis eliciantur, quæ necessaria sunt pro varietate personarum, ad recitandas Collectas. In prædicto igitur casu elicatur prima Oratio conveniens conditioni personæ; in ejus suffragium offertur Sacrificium; secundo loco dicatur alia Oratio pro libito Sacerdotis celebrantis; tertia verò semper *Fidelium*, ut diximus suprà.

XIII. Rubric. n. 4. pag. 11. & Gavant. ibid. col. 1. lic. e *Sequentia*. Prosa, hoc est. *Dies iræ, dies illa &c.* De hac *Sequentia*, quæ dicitur in Missis Defunctorum, quinam fuerit illius Auctor, variæ sunt Scriptorum opiniones. Leander Albertus, Latino Cardinali Urfino Ordinis Prædicatorum adscribit; Lucas Wadingus, Thomæ de Caelano Ordinis Minorum; alii apud eundem Wadingum,

gum, Sancto Bonaventuræ, vel Mathæo Aquasparto Exgeneralibus Minorum, & Cardinalibus. Posselinus in Appar. Sacro tribui ait Augustino Bugellensi Pedemontano Ordinis S. Augustini; subdens ibidem, verum Auctorem esse Humbertum quintum Generalem Ordinis Prædicatorum. Arnaldus Wion, *lib. 5. ligni Vitæ cap. 70.* à quibusdam asserit adjudicari S. Gregorio Magno; nec desunt denique, qui etiam D. Bernardo eam tribuant. Notat autem Petrus Cirvelus in expositione Missalis *lib. 2. cap. 115.* improprie dici Sequentiam in Missis Defunctorum: quia hoc Officium, nec *Alleluja*, nec *Sequentiam* debet habere, quæ sunt cantica lætitiæ; nam Sequentia neumata post *Alleluja* addito suffecta est: neumata autem sunt distinctiones, ut vocant Musici, notæ illæ, quæ in fine prædictæ vocis *Alleluja* prolixè decantantur. Ex eo deducitur, hanc sequentiam nulli ex antiquis Auctoribus referendam esse; sed alicui ex recentioribus, cum Ritus Ecclesiastici immutari cœperunt; ut censet Card. Bona de Rebus Liturgicis *lib. 2. cap. 6. n. 6.* ex quo hæc omnia collecta sunt, & ipsi profecto est adherendum: nam in antiquis libris, qui *Processionales* vocantur, à B. Humberto suprâ allegato ordinatis, Sequentia hæc inserta non reperitur, & in Missalia Venetiis excusa, pro PP. Prædicatoribus, primò inductam fuisse, asseverat P. Johannes de Palentia in notis ad Ordinarium PP. Prædicatorum: ex quibus colligit etiam Marcellus de Cavalariis in *Sistera Sacra tit. 17.* nec B. Humbertam, nec alios Latino Card. Ursino antiquiores, prædictam Sequentiam composuisse. De prædicta Sequentia dicenda in Missis De-

functorum rursus fuscè loquitur Gavanti in *part. 4. tit. 18.*

Prædicta autem Sequentia pro Defunctis sive *Dies inæ* &c. dicitur in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, depositionis Defuncti, & quocumque in Missa dicitur una tantum Oratio: in autem Missis pro Defunctis, dicitur ad arbitrium Sacerdotis, ut patet ex Rubrica *4. p. 11.* Quoad reliquas partes Missæ Defunctorum, quocumque tempore in Missa dicitur *Præfatio Communis*: & hoc habetur in titulo *XII. prima partis n. 4.* Item etiam est dicendum de *Communicantibus*, *Hanc igitur* &c. quæ nunquam variatur in Missa Defunctorum: Gerlacus Vini *part. 1. tit. 12. §. 1.* In fine Missæ non dicitur *Benedictio*, neque dicitur *Benedicamus Domino*; sed ut videndum est in titulo, seu Rubrica *13. secunda partis, De iis quæ mutantur in Missis Defunctorum*, loco *Benedicamus Domino*, dicitur *Requiescant in pace* & in fine Missæ, nunquam aliud Evangelium legitur, quam S. Johannis, *In principio erat Verbum* &c.

Cætera, quæ spectant ad Ritus, & Ceremonias talis Missæ, sive Sollemnis, sive Privata Defunctorum, legi possunt in Commentariis Gavanti ad prædictum titulum *17. ad tit. 17. quarta partis* quibus etiam ibi adjiciemus ea, quæ nobis videbuntur opportuna, & necessaria, pro Ritu exactè celebrandi dictas Defunctorum Missas; quæ semper debent celebrari in colore nigro vel saltem violaceo; ut patet non solum Rubrica, seu titulo *18. prima partis, de coloribus paramentorum*; sed etiam ex Decreto S. R. C. sub die 27. Junii 1670. dato in nostro Indice sub n. 444.

**

**

**

NOVÆ OBSERVATIONES, & ADDITIONES AD GAVANTI

Tit. VI. De Translatione Festorum.

RUBRICA

in nova Editione auctior reperta, ad pag. 12.

IN dicendis Missis servetur Ordo Breviarii de Translatione Festorum Duplicium, & Semiduplicium, quando majori aliquo Festo, seu Dominica impediantur. In Ecclesiis autem, ubi Titulus est Ecclesia, vel concursus Populi ad celebrandum Festum, quod transferri debet, possunt cantari duæ Missæ, una de die, alia de Festo: excepta Dominica prima Adventus, Feria quarta Cinerum, Dominica prima Quadragesima, Dominica Palmarum cum tota hebdomada majori, Dominica Resurrectionis, & Dominica Pentecostes cum duobus diebus sequentibus, die Nativitatis Domini, Epiphania, Ascensionis, & Festo Corporis Christi, aut saltem Commemoratio fieri de Festo, si de eo non debeat celebrari Officium illa die.

GAVANTUS

in eadem Editione recentiore penitus mutatus, ad pag. 12.

De Translatione Festorum, & nos docebimus in Rubrica Breviarii. Vide hoc loco solutiores leges Missæ, quam Officii Divini: quia Populus concurrat ad audiendum potius Missam, quam Vesperas, & alias Horas, idcirco conceditur posse fieri alteram Missam Sollemnem de Festo translato. Excepti dies in Rubrica nova sub Urbano VIII. apertam habent causam, & rationabilem; ut Populus attentior sit ad mysteria eorundem dierum: in sine verò prædictarum duarum Missarum, Evangelium dicitur S. Joh. III. non aliud Feria, vel Festi occurrentis.

* Prædictæ item duæ Missæ ea ratione cantanda erant, ut altera de die post Horam congruentem, de qua infra tit. 13. n. 2. altera de Festo (cum nullam habeat cum Officio connectionem) post Nonam: si hoc accidat in temporibus Pentecostes, ambæ quidem post Nonam; sed illa prius de die, qua cum Officio concordat; postea de Festo, ad cujus Missam Populus eo libentius, quò tardius, convenire solet: & licet in hoc casu nulla Hora sit media inter utramque Missam, quòd tit. seq. num. 2. convenire docebimus; tamen est casus unicus, & privilegiatus ob concursum Populi. (Reliqua omittuntur.)

I. Rubrica suprâ posita. In Ecclesiis autem, ubi Titulus est Ecclesia, &c.) In diebus à superiori Rubrica expressis, nempe Dominica prima Adventus, Feria 4. Cinerum, &c. non solum non possunt dici, nec cantari Missæ Votivæ, licet pro re gravi; sed etiam si Festum Titularis Ecclesiæ occurrat his diebus, quamvis cum Populi concursu, non potest ultra Missam diei cantari Missa dicti Titularis Ecclesiæ, cùs Officium transfertur.

In aliis autem diebus, in quibus ex con-

cessione superioris Rubricæ possunt cantari duæ Missæ Sollemnes ratione Tituli Ecclesiæ, vel Festi alicujus Sollemnis cum magno concursu Populi; prima de Officio diei dicitur post Tertiam; altera verò de tali Festo translato post Nonam, cum unica Oratione, Gloria in excelsis, & Credo, si illud tale Festum admittat; imò etiam cum propria Præfatione, si eam habeat. Guyetus, lib. 4. cap. 8. quest. 6. Bifus lit. T. n. 73. §. 22. quibus adjicere lubet, quòd etiam si prædicto Festo non conveniret Symbolum; nihi-